

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

119

№ 3

84942

(973-ԱԷ)

894.3 ✓ 216

54

ՀԻՔԵԱՅԵԻ

ՔԵՕՐ ՕՂԼՈՒ

ԹԻԻՐՔԻԻԼԷՐԻ ԻԼԷ ՊԵՐԱՊԵՐ

ԹԻԻՐՔԻ ԼԻՍԱՆԸՆՏԱՆ ԹԵՐՃԻՄԷ
ՕԼՈՒՆԱՐԱԳ ԹԱՊՀ ՎԷ ԹԵՄԱԻԼ ԳԸԼԸՆՏԸ

5780
38

ՍԹԱՆԳՈՒ

1875

ՀԻՔԵԱՅԷԻ

ՔԷՅՐ ՕՂԼՈՒ

ԷՍԱԻ նագլխեթլերի էյի պիլենլեր շու կիպի
րիվայեթ խտերլեր քի զեմանի սապրգտա Պօլու չէհ-
րինտէ պիր Տերեպէյ վարմը զի, ճէմիի Պօլու դա-
զտընա հիւքմ խտեր, վէ Պօլու չայըրընա հէր սէ-
նէ աթ ճանպագլարը կելիպ օլ Պէյէ չայըր քիրասը
պիրէր աթ վերիրլերիվիչ, Ատեթի դաաիմլերի իւզ-
րէ աթ ճանպագլարը եինէ օլ չայըրա կելիպ պիր
աթ պէյէնսին տէյու խապէր կյլէտիլեր. Պէյին
տախի նիչէ եըլըգ պիր սէյիսի վար դայեթ ազ-
նայըլը պիր ստամ, Պէյ սէյիսէ էմր էտիպ, վար
պիր աթ պէյէն տէ կէթիր տէյու. սէյիս չայըրա
վարըպ պիր ալէա աթ պէյէնիպ ալըպ կելիրքէն,
օրատա պիր բունար վարըտը քի ատընա Զիւմպիւլ-
լիւ բունար տերլեր իտի. օ աթ բունարտէն իւր-
քիւպ կէչմէտի. օ աթը պրագըպ պաչգա պիր աթ
այար, օ տախի բունարտէն կէչմէտի իսէ իւչիւնճիւ
տէ պիր դայիֆ աթ կէօրտիւ քի, դայըֆլըգտան
պէտէնի խուզանէ տէճնիւչ իտի. պու քերրէ սէ-
յիս օլ աթը ալըպ իւղէրինէ պինիպ բունարտէն
կէչտի. տօղրու գօնաղընա կէթիրտի. Պէյ տախի
աթը կէօրտիւյիւ կիպի բիւր դազապ օլուպ դիյա-
տէսիյլէ չաշա դալար, սէյիսէ խիթապ էտիպ «պրէ
հէրիֆ, շու գատտըր աթլարըն իչինտէ պէյէնտիղին
աթ պօ՛ւմնա տուր») տէտիքտէ, սէյիս տախի «էֆէն-
աիմ, իւչ տէօրթ աթ տէյիչտիրտիմ պիր թիւրլիւ

բունարտան կէլմէտի . պու աթ կէլտի օլ սէպէպ-
տէն պունու կէթիրտիմ» տէտի . Պէյ տախի էթ-
պաալարընա էմր էտիպ « շու խայընըն հէման իքի
կէօղէրինի օյուն վէ պեյէնտիյի աթը . քէնտիսինէ
վէրին վարսըն նէրէեէ կիտէրսէ կիթսին» : էթպաա-
լարը հէման սէյիսին իքի կէօղէրինի օյուպ օլ ա-
թըն իւղէրինէ պինտիրիպ գօնադ գաբուսունտան
արշարը չըգարտըլար . նէ գըսսէյի տըրադ էյլէյէ-
լիմ . տէրտիմէնտ սէյիս գաբուստան տըշարը չըգ-
արըը կիպի տէրունի տիլտէն վէ ճանու կէօնիւլտէն
ա՛հ էտիպ , « եա՛ Բապպի , պանա տօղրու եօլու
կէօսթէր վէ սիլամա սէն գապուշտուր» տէտի . մէ-
կէր սէյիսին մէմլէքէթինտէ պիր օղլու վար ըմըշ ,
քիւշիւքիւքտէն պրագըպ կէվիշ , օլ վագըթտան
պէրու ԱՅ եաշընա կիրմիշ վէ զայէթ պահատըր ,
պէօյիւք քէօքիւ աղանա եարըշտա չէքիպ չըգարըր
ըմըշ . սէօղ պուրատա գալըն :

Պիզ կէլէլիմ սէյիսէ . սէյիս աթըն իւղէրինտէ
նէրէյէ կիթտիրին պիլմէյիպ ճէնապը Պարիյէ միւ-
րանաաթ էյլէյիպ աղէր իտի , Հագթապլէ սէյիսէ
մէրհամէթ իտուպ տօղրու եօլ իհասն էյլէտի :

Կիւնլէրտէ պիր կիւն մէմլէքէթինէ կէլտի . շէհ-
րին հալգը սէյիսի կէօրիւպ վէ թանըյըպ , « նէ՞տիր
հէմէհըրի պու հալ » տէտիլէր . սէյիս քէնտի մէմ-
լէքէթի օլտուղունու պիլիպ Հագկա շիւքիւրլէր էյ-
լէտի . շէհրին հալգը սէյիսի այըպ քէնտի խանէ-
սինէ կէօթիւրտիւլէր պապասընըն կլինի օղլունա
տախի էօրտիւրտիւլէր « օղլուն տուր » տէյերէք . Բէ-
տէրի տախի օղլունուն կէօղէրինտէն էօրիւպ րա-
հաթ օլուպ օթուրտուլար , պունուն իւղէրինէ պիր

գաշ այ միրուր վէ զէֆգ ու ճիւնպիւշէ տալըպ րա-
հաթ էյլէտի :

Պիր կիւն սէյիս օղլունա տէտի . « օղլում , շու
պիզիմ ախըրըն հէր եէրինի քէչէ իլէ մըլիպ , թա-
քի պիր իյնէ տէլիյի գատար ըիւզկեար կիրմէսին ,
աթը օրատա պիր սէնէյէ գատար պէսլէ :

Օղլան փէտէրինի սէօղիւնիւ տիյնէ յիպ պիր սէ-
նէ պէսլէտի . պիր սէնէտէն սօնկրա սէյիս տէտի ,
« օղլում շու պիզիմ ավլույու իւշ կիւն սուլա թաքի
պալըք օլտուն » . օղլան տախի իւշ կիւն սուլատը .
թա շէօյլէ օլտու քի , էկէր պիր ատէմ կիրսէ եարը
պէլինէ գատար չամուրա պաթար ըար . օղլան կէ-
լիպ փէտէրինէ խապէր վէրտի . սէյիս տէտի , « օղ-
լում շու աթըն իւղէրինէ պին տէ շու ավլույու
իւշ քէրրէ տօլաշտը » . օղլան տախի աթըն իւղէ-
րինէ պինիպ իւշ քէրրէ ավլույու տօլաշտ պինտի :
Սէյիս տէտի . « օղլում կէթիր շու աթը պագա-
լըմ » , օղլան աթը կէթիրտի , վէ սէյիս էլի իլէ
աթը եօղլայըպ պագտըքի պալըք թըրնաքլարընա
ճիւզիճէ պուլաշմըշ իտի . սէյիս տէտի . « օղլում տահա
պունուն պիր սէնէ մէյտանը վար տըր , պիր սէնէ
տախի պէսլէ » օղլան տախի պիր սէնէ թիմար ի-
տուպ պէսլէտիքտէն սօնրա փէտէրինէ խապէր
վէրտի . փէտէրի տախի էվլէլէրի կիպի ավլույու
սուլաթար , շէօյլէ քի պալըք օլուպ էվլէլէրինտէն
պէշ պէթէր օլտու . օղլան կլինէ աթըն իւղէրինէ
պլինիպ ավլույու տօլաշտը . սէյիս էլի իլէ էօն ա-
յագլարընը եօղլայըպ կէօրտիւ քի , թը նագընա
ասլա չամուր տէյմէմիշ իտի . օլ վագըրթ բէտէրի :

օղլունա տէտի . « օղլում շիմտէն սօնրա Ալլահ սէ-
լամէթ վէրսին) Պօլու շէհրինէ վար վէ Պօլու պէյ-
լէրինտէն պէնիմ կէօղլումիւն էօծիւնիւ ալ . զիրա
պու աթ սէնտէ իքէն սէնին արգան եէրէ կէլմէ-
սին տէյու թանդրըյա աուա իտէրիմ) . օղլան բէ-
տէրինին էլինի էօրտիւքտէ , բէտէրի տախի օղ-
լունուն իքի կէօղլէրինի էօրիւպ արգասը եէրէ կէլ-
մէսին տէյու տուա էյլէտի . օղլան բէտէրինէ վէ-
տա իտուպ աթընա պինիպ Պօլույա տօղրու բէվան
օլտու :

Կիւնլէրտէ պիր կիւն պօլույա տախիլ օլուպ, շէհ-
րի սէյր ու թէմաշա իտիւպ տուրուր քէն պաքտը
քի պէյին դօնաղընըն գարշըսընտա պիր թէփէ վար
վէ ատընա Չամլը պէլ թէրէսի տէնիլիր իտի, օթէ-
բէնին հալասը զայէթ լաթիֆ օլտուղունտան հազ
իտիւպ օրայա չատըր գուրուպ օթուրտու, լաքին
օղլան գալըմ վէ պէհատրըր գօրուպ , ասլա Պօլու-
նուն ահալլիսինէ բահաթ վէրմէյիպ , վէ բասթ
կէլտիյի ատամը հէլաք իտէր իտի . պէօյլէլիքլէ
բէտէրինին էօծիւնիւ զիյատէսի իլէ ալտը . պէյ-
լէր տախի էլինտէն էլ աման տէյիպ ածիզ գալտը-
լար , պիր տիւրլիւ պաշ էտէմէաիլէր . վէլհատըլ
օղլանըն ճանը սըգըլըպ քէնտի քէնտինէ շուրատա
պիր գալէ պինա իտէյիմ տէյիպ թաշ թօրլայըպ
տաղլար կիպի երղտը . անտէն սօնրա պլինասընա
միւպաշլրէթ իյլէտի . գըրգ արշըն պօյունտա
տէօրտ գաթ վէ տէօրտ օտալը պիր պինա ինչա
էյլէյիպ , վէ թա իսթ գաթընա տախի պիր գու-
լէ եաբտը վէ տէօրտ էթրաֆընա տէլիքլէր աշտը

կէլէնի կէչէնի կէօրմէք իչիւն, եաբտըրը պինանըն
հէր պիր տուվարլարընըն գալընլըրը իւշ արշըն իտի,
հասըրը պիր գուլէ օլտու քի վասլընը իթմէք գա-
պիլ տէյիլ տիր . էկէր թօփ իլէ երգմագ իսթէ-
սէլը , երգըլմանըն միւմքիւնիւ եօգ իտի . պու
գուլէ թամամ օլտուքտան սօնրա քէնտի տախի
գուլտէ օթուրտու : Պիր կիւն ճանը սըգըլըպ էթ-
րաֆընա պագարքէն կէօրտիւ քի , Պօլունուն գօ-
նաղընա գարշը օլան եայլայա պիր օպա քիւրալէր
գօնուպ վէ չատըր գուրուպ օթուրտուլար . լաքին
չատըրըն պիրինտէն պիր գըզ չըգըպ վէ թէքրար
իչէրի կիրաի : Քէօր օղլու պունու կէօրիւնճէ ագըլ
պաշընտան կիտիպ պիւթիւն ճանը իլէ աշըգ օլտու
քէնտի քէնտինէ (վարայըմ բէտէրինտէն շու գըղըն
հէլալըրընը իտէյիմ) տէյիպ , պու նիյէթլէ Քէօր
օղլու եէրինտէն գալգըպ աթընա պինիպ տօղրու
եայլայա վարըպ բէտէրինտէն գըզը հէլալըգ իլէ ի-
տէտի . գըզըն բէտէրի Քէօր օղլունուն գըյաֆէթի-
նէ պագըպ կէօրտիւ քի տաղ հայտուտու , գանլը
կէօղլու , պէթ եիւզլիւ , ճէլատա պէնղէր պիր հէ-
րիֆ . քէնտի քէնտինէ Փիքըր էյլէտի քի « պէօյլէ
հայտուտա նասըլ գըզ վէրմէլի , շէօյէ պիր հիլէ ի-
լէ սալայըմ) . սօնրա Քէօր օղլունա տէօնէրէք , «էվ-
լատըմ սէն պէօյլէ տաղլարտա իւքեան էթմիչսին ,
էօյլէ մուխալիֆ եէրլէրտէ գըզըն մինասիպէթի եօգ
տըր . նի՛չին տէրսէն , պիր եէրէ կիտէճէք օլուր ի-
սէն , օ գըզը եալընըլ պրագամագըսըն վէ պէրապէր
կէօթիւրսէն կէօթիւրէմէզսին , սիղէ պիր օղլան օլ-
մալըքի , հէմ սիղէ եօլտաշ օլուր . հէմ մասլահա .

թընդացա ետրար. վէ կիթտիդինիզ մահալէ կէօթիւ-
 րէպիւրիսինիզ ». պու սէօզլէր իլէ զիհնինի գանտըր-
 տը. քէօր օզլու « կիւզէլ տէրսին . լաքին օլ վասըֆի-
 տա օզլանը նի՞ճէ պուլմալը ». տէտի իսէ , քիւրտ
 օզլանը պաշընտան սավմադ իլին : իստանպօլտա
 Գասապ պաշընըն պիր օզլու վարտըր քի , գալարը
 եայէ , վէ ճէմալի այէ , սալարը սիւմալիլէ , պէլլէ-
 րի ֆիւլֆիլլէ պէնզէր . պիր քիրրէ մահ ճէմալինէ
 նազար իտէն աչիգ վէ հայրան օլուր . թէմամ սիգէ
 լալըգ տըր ատընա Այվազ տէրլէր » տէտի . քէօր
 օզլու պունու իշիտիպ պիր միգտար ֆիքրէ վարտը
 վէ սօնրա սիւալ էլլէտի տէյէրէք « բէք կիւզէլ .
 լաքին անը նասըր ալմալը ». ֆիւրտ տէտի . « օ պիր
 գօլայ իշտիր . սանա պիր սիւրիւ գուզու իլէ պիրտէ
 տէօրտ պույնուզլու գօյուն վէրէյիմ » , ծնու ալրպ
 իւսկիւտարա կիտէրսին վէ գօյունլարը իպրահիմ
 աղա չայրընա պրրաղըպ , քէնտին աթըլա գասապ
 պաշընըն թիւքեանընա կիտէրսին . գասապ պաշըյա
 տէրօլն քի « էֆէնտիմ , գօյուն կէթիրտիմ պիր
 քէրրէ պագըն » . օլ արատէ չօճուգ կէլիպ կէգէր
 իքէն ուսուլըլա գուլաղընտան տէրսին քի , « գու-
 զում սանա պիր տէօրտ պույնուզլու գօյուն կէթիր-
 տիմ քի կէօրմէյէ սէզա տըր » չօճուգ անը իշիտիպ
 բէտէրինէ տէրքի « պապա աղա պանա տէօրտ
 պույնուզլու պիր գօյուն կէթիրմիշ , հայտէ սիղիլէ
 կիտիպ ալալըմ » . բէտէրի կէօթիւրմէմէք իստէրսէ
 տէրսին քի « էկէր սիգ կէօթիւրմէսէնիզ պէն աթըն
 թէրքիսինէ ալալըմ » տէյիպ , չօճուզու ալտըղըն
 կիպի աթը ուչուրուպ ալլպ կէլիրսին . քէօր օզլու

պունա պէյէնիպ , « պու թէտպիրին բէք կիւզէլ »
 տէտի . վէ տէրհալ ֆիւրտ պիր սիւրիւ գօյուն
 վէրիպ պաշընտան սավտը :

քէօր օզլու գօյունլարը ալտըղը կիպի տօղրու
 իւսկիւտարէ վարըպ գօյունլարը իպրահիմ աղա չա-
 յրընա պրրաղըպ , քէնտիսի գասապ պաշընըն տիւ-
 քեանընա կէլտի . գասապ պաշըյա պուլուչուպ տէ-
 տի . « էֆէնտիմ գօյուն կէթիրտիմ իպրահիմ աղա չա-
 յրընտա պրագտըմ պուլուրուն կէօրիւն » . գասապ
 պաշը տըր , « պուլուրուն պիրազ իսթիրահաթ է-
 տին վէ ծնտան կիտէլիմ » տէյուպ օթուրտուլար .
 պիր աղ օթուրտուգտա կէօրտիւ քի Այվազ պաշընա
 սամուր գալիագ , իւզէրինտէ պիր թօփ Պաղտատ
 շալը , այըն ծն տէօրտիւ կիպի բիւսկիւրմէ պէնքէր .
 թանէ ֆիւլֆիլ կիպի եիւզիւնտէ պէրք վուրմուշ
 սալընըպ կէլիր . պիրտէ քէօր օզլու Այվազը կէօր-
 տիւզի կիպի աղը պաշընտան կիթտի . ուսուլ իլէ
 գուլաղընա տէտի քի , « գուզում սանա պիր տէօրտ
 պույնուզլու գօյուն կէթիրտիմ » չօճուգ տըր պու-
 նու իշիթտիղի կիպի բէտէրինէ վարըպ տէտի . « պա-
 պա պու աղա պանա տէօրտ պույնուզլու պիր գօյուն
 կէթիրմիշ պէն տախի սիղինլէ կէլիրիմ » , բէտէրի
 տէտի . « օզլում սանա կէլմէք հաճէթ տէյիլ պէն կէ-
 թիրիրիմ » . հէման քէօր օզլու աթըլըպ տէտի . « պէ
 հէյ էֆէնտիմ չօճուզը իւզմէ սիգ ալմազասնըգ աթըն
 թէրքիսինէ պէն ալըրըմ » . գասապ պաշընըն պասը-
 րաթը պաղանըպ « սիգ պիլիրսինիզ » տէտի . հէման
 քէօր օզլու Այվազը աթըն թէրքիսինէ ալըպ գա-
 սապ պաշըյա աթ պաշը պէրապէր իպրահիմ աղա

չայրըննա վարտըլար . էօթէ պերի գօյունըլար սէյր վէ թէմաշա էտէր'քէն , Բէօր օղլու պու պէ յիթլէրի սէօյլէտի :

— Գասապ պաշը գասապ պաշը

Գուլ պէն սէնին Այվաղընըմ :

Սօնրա , աթա պիր մահմուդ վուրուպ , աթ էօյլէ ուչտու քի կէօղտէն գայըպ օլտու , գասապ պաշը հէյրան օլուպ գալտը . պիր զէմանտան սօնրա ագլը պաշընա կէլիպ , չօպանա « պու առէմ քիմ տիր չօպան » տէտիքտէ , « էֆէնտիմ պուենա Բէօր օղլու տէրլէր » տէտի . գասապ պաշընըն ճին պաշընա սըչըրայըպ , « կէօր շու նապէքեար տաղ հայտուտունուն պանա իթտիյի ֆիլիլէ » տէլիպ , տօղրու վաշա գափուսունա վարըպ , հալի իֆատէ էյլէտի . ֆաշա տէտի , « շիմտի պուենա թիմիւրլէնկ օղլու Բէնանը կէօնտէրէլիմ , օ Բէօր օղլունուն հագկընտան կէլիր . օ վարա տուրսուն . պիղտէ աքքէր իլէ արտըսըրա գօշա կիտէլիմ » տէտիքտէ , տէր հալ թէմիւրլէնկ օղլու Բէնանէ հապէր կէօնտէրիպ վաշա գափուսունա կէթիրտիլէր . մին էվլէլինտէն մին ախըրընատաք մաճարայը նագլ էյլէտի . Բէնան տալի « պաշ իւղէրինէ » տէյուպ աթընա պինիպ եօլա չըգտը . օ կիտէ տուրսուն պիղ կէլէլիմ Բէօր օղլունա . Այվաղ տըր աթըն իւղէրինէ աղլամայա պաշլայըպ . Բէօր օղլու Այվաղը թէսէլլի էթմէք իչուն շու պէ յիթլէրի սէօյլէտի :

— Աթ արտընտան Այվաղ սրանտ սարըլըր ,

Պուսան տուչտու Այվաղ սանա տարըլըր .

Այաղընա չիլմէ կիլիլ սարը տըր :

Պաշը Պաղտատ շալը Այվաղ աղլէմէ .

Աղլայըպտա պէնի եօլտան էյլէմէ :

— Հէյ Այվաղ աղլամա սանա ետգըգ տըր ,

Պէն աթըմը պաղլատըղըմ գաղըգ տըր .

Պին գուգում վար էվտէ սանա աղըգ տըր ,

Պաշը Պաղտատ շալը Այվաղ աղլէմէ .

Աղլայըպտա պէնի եօլտան էյլէմէ :

— Պու Այվաղըն կնթտրիսի շալի տիր ,

Պապասըն սօրարսան քիպոր վարի տիր .

Իիէք գուշագ սարմըշ ընկիլ ալի տիր .

Եիւղիւ չիֆթէ պէնիլ Այվաղ աղլէմէ ,

Աղլայըպ տա պէնի եօլտան էյլէմէ :

— Անան սէնի պէնիմ իչիւն պէօլէտի ,

Պէլնէ լահօնի շալը պողլէթտի .

Բէօր օղլուտա Այվաղընը տիլէտի ,

Եիւղիւ չիֆթէ պէնիլ Այվաղ աղլէմէ .

Աղլայըպտա պէնի եօլտան էյլէմէ :

Պու պէ յիթլէրի տէր'քէն արտընա պագտը քիթէմիւրլէնկ օղլու Բէնան կէլիյօր . Բէօր օղլու էնքսէսինէ պագըպ պուենըլըր կէօրիւնճէ ինատընա պու պէ յիթլի սէօյլէտի :

— Այաղընա չաչիւր կիլիլ մալի տիր ,

Բէնան կէլէ օտտ սանա մայիլ տիր .

Պաշը Պաղտատ շալը Այվաղ աղլէմէ ,

Աղլայըպտա պէնի եօլտան էյլէմէ :

Պէօյլէ տէլիպ քէստի , պիրտէ Բէնան աճէլէ էնքսէսինտէն եէթիլիպ , « պրէ նապէքեար , սէն տիւպարա իլէ պու չօճուղու ալտըն եա պէն սէնի

սաղ պրազըր մը յըմ » տէյիպ , ֆէօր օղլունուն
իւզէրինէ վարաը , ֆէօր օղլունուն ազըը էրտի քի
ֆէնան քէնտինէ զալ'պ կէլէճէք . տէտի « գար-
տաշըմ սանա իւչ թիւրբիւ սէօյլէ յիմտէ վար պէ-
նի էօլտիւրիւրսէն էօլտիւր , դանըմ սանա հէլալ
օլուն . զամ եէմէմ էօլտիւրիւմտէ » . տէյիպ պաշ-
լատը պու պէյիթլէրի սէօյլէմէյէ :

ԱԼՏԸ ՔԵՑՐ ՕՂԼՈՒ

— Շու տիւնեատա մալ շաթմատըմ ,
Թիւրբիւ գումաշըմ տաթմատըմ ,
Հիւչ պիր դայիլըրը եաթմատըմ ,
Քըյմա պանա Արապ օղլու :

ԱԼՏԸ ՔԵՆԱՆ

— Բէհլիվանըմ գահրամանըմ ,
Սլէմէ եիւրիւտիւ շանըմ ,
Հէլալ օլուն պանա գանըն ,
Քըյտըմ սանա քօջ Քէօր օղլու :

ԱԼՏԸ ՔԵՑՐ ՕՂԼՈՒ

— Շու տիւնեայա մալ կէթիրտիմ ,
Թիւրբիւ գումաշըմ եէթիրտիմ ,
Ճանըմը սանա եէթիրտիմ ,
Քըյմա պանա Արապ օղլու :

— Կէլ Արապ գարտաշ օլալըմ ,
Քըլըճը զենա գօյալըմ ,
Խանշէրէ կէլ վարմայտըմ ,
Քըյմա պանա Արապ օղլու :

ԱԼՏԸ ՔԵՆԱՆ

Քըյմամ սանա զէմ էլէմէ քօջ Քէօր օղլու :

Քէնան պու պէյիթի տէտիքտէն սօնրա « գար-
տաշըմ պունա պիր թէպտիր կէրէք . սէն պէնի սօ-
յարսըն վէ էլլէրիմի արգամա պէնտ իտերսին վէ
վիճուտիմի հաճամաթ իտուպ շու տէրէտէքի խէն-
տէկէ իւզինդօյու եաթմարըպ պրազըր կիտէրսին .
պէն տիւզէն իլէ անլէրտէն դուրթուլապ . ինչալլահ
սանա կէլիպ եէթիշիրիմ » տէտիքտէ , ֆէօր օղլու
հէման Քէնանը իւրեան իտուպ պիթիւն վիճուտին
հաճամաթ էթտի , էօյլէ քի վիճուտի գանա զարը
օլուն . էլլէրինի արգալընա պէնտ իտուպ եիւզիւն
գօյու խէնտէկէ եաթմըրտը , քէնտիսի աթա պինիպ
Այվաղը արտընա ալտը , եօլա ըէվան օլուպ պիրտէ
արտընա պաղտը քի գասապ պաշը պէշ եիւզ աթմը
իլէ եըրագտան կէլիյօր , Այվաղ աախի ալլամայա
պաշլատը . ֆէօր Օղլու Այվաղը թէսէլլէ իթմէք
իշուն շու պէյիթլէրի սէօյլէտի :

— Այվաղըն գարաղը տէրիտէն ,
Պէօվրէ կէրին եաղըն կրիտէն .
Պապան կէլիր պէշ եիւզ աթ իլէ կրիտէն ,
Պաշը Պաղտատ շաղը Այվաղ աղլէմէ :

Հէմ տէտի վէ հէմ եօլա ըէվան օլուպ կիթտի ,
լաքին Պօլու պէյլէրի ֆէօր օղլունու վէ Այվաղը
ալմաղա կիթտիյինտէն խապէրտար օլմուշլար ըտը .
պիրտէ ֆէօր օղլունուն Չամըպէլ եօգուշունտան
տօղրու եօգարը կիթտիյինի կէօրիւնճէ , Պէյ օղ-
լու բէնճիրէյի տըրպ , փէտէրինէ « պապա իշթէ
ֆէօր օղլու Այվաղը ալմըշ կէլիյօր » տէտիքտէ ,
ֆէօր օղլու անը իշիթտիկի կիպի պու պէյիթլէրի
սէօյլէտի :

— Չամբը պէտէն աշտըդմը կէօրտիւնք ,
Տ'րար իթմէք գաստ իթտիղիմ պիւտիւնք .
Քէօր օղլու Այվաղը սըմըչ կէլիր տէտիւնք ,
Պըլու պէյէրի պէն Քէօր օղլու տէյիւիմ էք օղլույում :

— Պըլու պէյիւնին օղլու շիֆթէ ,
Շիմսի պուլուում պէն տէ շիֆտէ .
Պէն գօշարում սիզի շիֆտէ ,

Պըլու պէյէրի պէն Քէօր օղլու տէյիւիմ էք օղլույում :
Պունչարը իշիթտիւրտէ պէյ Քէնտի օղլունա տէ-
տի , աւան էվլատըմ վիէնճիրէյի դափա » , օ տա
վիէնճիրէյի դափայըպ իշէրի չէքիւտի : Լաքին Քէօր
օղլու Քէնտիսինտէն գաշտըքլարըն կէօրիւպ , պաշ-
լատը գարչը օլարադ պու պէյիթի սէօյէմէյէ :

— Պու սէլ պուրտան ադտը կէչտի ,
Պըլու պէյիւնին ագըր շաշտը .
Օղլու Քէօր օղլունտան գաշտը ,
Պըլու պէյէրի պէն Քէօր օղլու տէյիւիմ էք օղլույում :

Պէօյէ տէյիւ պէ Չամբըպէլ Եօգուչունա ըէվան
օլտու , պաշլատը այվաղա օթուրաճաղը Եէրէրի
պէյիթլէր իլէ վասֆ իլէմէյէ :

Չամբը պէտէն օգ գաշըրում ,
Էնկին օվայէ տիշիւրտիմ .
Յէտի պին թէլտէն օգ կէչիրտիմ ,
Քան Այվաղըմ տաղլար տըր պու :

— Չամտան չամա սու կէչիրտիմ ,
Ճիւմէ պէմէ իշիրտիմ .
Սինէմի սէնտէն կէչիրտիմ ,
Քան Այվաղըմ տաղլար տըր պու :

— Աթ քիշնէմէտէն տիւչմէն սէնտէն ,
Տաղլար չէրիւմէ տիր այ այ .
Աթ կիօպէկինտէն տիւչմէն գանընտան ,
Չիղմէ իլէ շալվար աշըմաը արբ :

— Կիւրդիւն զանընտան մըզըրաք սկալնտէն ,
Տաղլար ինէմկի տիր հէյ . . .

Պու պէյիթլէրի տէտի բտէ , գուլէնին էօնիւնէ
կէլտի , վէ օրատա տախի պու պէյիթի սէօյէտի :

— Մէքեանըմըլ պիղիմ գուլէ ,
Ին ագըթում կիւլէ կիւլէ .
Պէնտէ սէվտիմ կիւլէ կիւլէ ,
Կէչինիւիմ կիւլէ կիւլէ :

Տէյիւ պուլէ գարուսունուն էօնիւնէ Այվա-
ղը աթտան էնտիրիւպ Քէնտի տախի էնտի . աթթ
պիր Եէրէ պաղլատը վէ Եօգարըյա չըղըպ րահաթ
օլտուլար . պիղ կէլէլիմ գասապ պաշրյա :

5180

Գասապ պաշը պէչ Եիւղ աթլը իլէ կէլիւպ Քէնա-
նը օ հալտէ կէօրտիւքտէ , «նէ տիր հալին» տէտի .
Քէնան տախի « շու պէօյէ պիր գալըմ հէրիֆ տիր
քի , պիր թիւրիւ պաշ էտէմէտիմ , պէնի պու հա-
լէ գօյուպ կիթտի » տէտի : Քէնանըն էլինի արգա-
սընտան չէօղիւպ վէ օ գանլարը սիլիւպ էսպապընը
տախի կիյտիրտի , վէ պիրաղ րահաթ օլուպ Եաթ-
տը , պատէհու « պէնիմ կիպի տճտէրհանը պէօյէ
էտէն սիղէ նէ Եարմաղ տէօնիւն կիտէլիմ » տէտի .
վաղաա աքքերի տուրտուրուպ վէ գասապ պաշը
մահսուն օլուպ կէրիյէ տէօնտիւլէր . հէր ըէչ Քէնտի
Եէրինէ կիթտի . պիրտէ Քէնան Եէրինտէն գաղըպ

աթընա պինտի վէ եօլա բէվան օլուպ , պիր կիւն
 Չամըլ պէլէ տախիլ օլտու . Գէօր օղլու տախի եւ-
 ըինտէն գալգըպ Գէնանը սէվինճինտէն գուճագ-
 լայըպ , բահաթ օլուպ օթուրտուլար . լաքին պուն-
 լար հարամիլիք էտիպ չօգ ատէմի հէլագ էտէրլէր
 իտի , վէ հէր կէչէնլէրտէն եօլ պաճը ալըրլար ըտը .
 կիտէրէք օլ գատար օլտու քի օ ալատէն պիր քիմ-
 սէ կէչէմէզ օլտու . պու մինլալ իւզրէ պիր կիւն
 Գէօր օղլու սազը չալար՝քէն սազ տըր գըրըլտը .
 «վարայըմ շու սազը եաբտըրայըմ» տէյիպ աթընա
 սուար օլուպ պիր սազճը տիւքեանընա վարըպ պի
 թարաֆ օթուրտու , կէօրտիւ քի ուստանըն պիրի
 պիր ալեա սազ ալմըչ եախըպ տուրուր , վէ Գէօր
 օղլունա իւլֆէթ էթմէյիպ քէնտի իչինէ պագար ,
 օլ վագըթ Գէօր օղլու ճէվապ օլարագ պու պէ-
 յիթլէրի սէօյլէտի :

— Արղու չէրիպ Չամըլ պէլտէն կէլիչէմ ,
 Արայա արոյա սէնի պուլմուչէմ .
 Սազըմ էօլտիւ պէնտէ մահրում գալմըչէմ ,
 Ուստա գուրպան գըլ պէնիմ սազըմը :

Գէօր օղլու պունու սէօյլէյիպ տուրուր՝քէն
 ուստանըն ճանը սըգըլըպ Ֆիքրինտէն « հէյ նան-
 լէթ , սազըղլա կէլմէյէյիտին » տէտի Գէօր օղ-
 լունուն կէօղիւ սազճընըն շայըրտընըն իւզէրինէ
 տիւչ օլուպ , օլ սահաթ աչգ ըլա տօլտու վէ պու
 պէյիթի սէօյլէտի :

— Չատըր գուրտում Չամըլ պէլին տիւզիւնէ ,
 Մայիլ օլտում շայըրտընըն եիւզիւնէ .

Սըրըմ սաաղգ տէօչէտիրիմ պէն սազըմըն իւստիւնէ ,
 Ուստա գուրպան գըլ պէնիմ սազըմը :

Գէօր օղլու պէօյլէ սէօյլէտիքտէ , ուստանըն
 ճանը սըգըլըպ , « կէօր շու նապէքեարը , շակիր-
 տիմէ տախի կէօզ աթայօր » տէտի . լաքին ճէվապ
 եինէ վէրմէտի իչինէ պագտը . պու քէրրէ Գէօր
 օղլունուն ճանը աչըրը սըգըլըպ , ճան սըգըլթը-
 սը իլէ պու պէյիթի սէօյլէտի :

— Օրթատան կէլիչէմ կիթմյո ուճէ ,
 Թաթիլը սէօյլէվիչէմ կիլէսին կիւճէ .
 Շիմաի էլ իտիրիմ էյրի գըլմէ .
 Գէօրէք թէգճէ գոյըր պէնիմ սազըմը :

Պէօյլէ սէօյլէտիքտէն ուստանըն տախի ճանը
 բէք սըգըլտը իսէ տէ , եինէ սէս չըգարմատը .
 Գէօր օղլու թէքըար պաշլատը :

— Պէն պիր Գէօր օղլու էմ սաղտա կէզլիմ ,
 էսէն ըիւզկեարտան հիլէ սէզլիմ .
 Տէմիր ըիւլիւնի իլ պաշըն էզլիմ .
 Գէօրէք շամուզ գալը , պէնիմ սազըմը :

Պունու իչիթտիքտէ ուստանըն ճանը զիաուէտի
 իլէ սըգըլըպ , գան տըր պաշընա սըչըրատը . տէր-
 հալ Գէօր օղլունուն այաղընա եիւզսիւրիւպ , էֆէն-
 տիմ աֆ պույուրուն , սիզլէր օլտուղունուղու պի-
 լէմէտիմ » տէտի . վէ պիր սատէֆքեարի սազէնտի-
 ըիպ « էֆէնտիմ պէն պունու սիզի իչին եաբտըմ վէ
 էյիսայինիղտէն պիր սազ ալնար կիպի օլտում իսէտէ ,
 քէնտինի պիլտիքէնէտէք թանըմատըմ . իստէրիսէն
 ազըմը տախի վէրէյիմ » տէյուպ , սազը վէ սու-

համայնը պիլէ վերտի . Գէօր օղլու սաղը վէ մու-
համայնը ալըպ էօլա ըէվան օլտու, պու քէրթէտէ
Քէնան իլէ Ա. յվաղ էվէ չըգմըչար ըտը : Գէօր օղ-
լու անլէրի կէօրտիւքտէ մուհամայնը անլէրէ իր-
սալ է յլէտի քէնտի պիրազ տօլաչըպ վէ չէհրէ վա-
րըպ պիր չէչմէ պաչընա կէլտի, կէօրտիւ քի պիր
գըզ էլինտէ թէստի սու տօլտուրուր ամմա, գըզ
դայէթ կիւզէլճէ իտի . Գէօր օղլու օլ սաալթ գըզա
սաչըգ օլուպ գըզըն իւզիւնէ պազմազա պաչլատը,
գըզ տախի Գէօր օղլունուն տըզգաթ իլէ պագտը-
ղընտան աչգ օլտուղուն ալնաւըպ, քէնտիսինի տէվ-
չիրտի վէ եիւզիւնիւ տախի էօրթտիւ, Գէօր օղլու
գըզըն արտընա տիւչիւպ, գըզ էվէ վարտըգտա
Գէօր օղլու տախի դափուլու չալտը . գըզ «քիմ
տիր» տէ յի սիւսլ էթտիքտէ, «էյ գըզ պու կիճէ
սիզէ Թանղըր միսաֆիրի օլայըմ թէք սօգազ գա-
փուսու արտընտա եաթայըմ» տէտի . գըզ փէտէ-
րինէ սէօլէ յիպ, օ տախի տէտի «Թանղըր միսա-
ֆիրի օլտուգտան սօնկրա վարտըն եաթսըն» . փէտէ-
րինտէն պու ճէվապը ալտը իտէ, գըզ տըր դափու-
լու աչտը . Գէօր օղլու տախի իչէրիյէ կիրիպ գա-
բու արտընա օթուրտու . պիր աղ տուրուպ նէրտի-
վէնտէն եօգարը չըգմազա պաչլատը . պիր ազտա-
հա տուրուպ օտա գարուսունուն արտընա չըգտը .
պագտը քի գըզըն բէտէրիլէ վալիտէսի սըրթլա-
րընը գաբույա տէօնտիւրմիւշ օթուրմուչլար, իբի-
սինին տախի դուլաքլարը իչիթմէղ իտի, պիրտէ
գըզ պագտը քի Գէօր օղլու գափու արտընա կէլ-
սիլ, եիւրէյի օյնատը . վէ կէօղիւն էօրթիւնմէկէ

պաչլատը . Գէօր օղլու գըզըն եիւզիւնիւ կէօրտիւք-
տէ տայանամայըպ պու պէյիթի սէօլէտի :

— Սագընըր պէնտէն ագ կէօրսիւնիւ էօրթէրսին .
Թէնհալըրտէ ագ կէրտանըն աչարսըն .

Գըզ պէնտէն նէ՞ բէմիք կէօրտիւն գաչարսըն ,
Աման տիւլէր ինսաֆ էյլէ կէլ պանա :

— Պէ հէյ կիւզէլ տըմըսըն պէյ միսին ,
Պէ հէյ տիւլէր մէլք միսին կիւլ միսին .
Տօղրու սէօլէ գըզ պէնիմ օլուրմուսուն ,
Աման կիւզէլ ինսաֆ էյլէ կէլ պանա :

— Քէօր օղլու տուր պու ելրէրին տալանը ,
Ա գըզ սէնի չէքէր իլէ պէսլէրիմ .

Անտէն պիր փէչիվան օղլուն իսթէրիմ ,
Աման կիւզէլ ինսաֆ էյլէ կէլ պանա :

Պէօլէ տէ յիպ հէման եէրինտէն գալգըպ գը-
զըն բէտէրինին էլինի էօփտիւ . վէ գըզը նիքեան
իլէ իսթէտի . փէտէրի տախի « սէնտէն ալեասընա
վէրէճէք տէ յիլիմ եա , Ալլահըն էմը իլէ սիզէ վէ-
րիրիմ» տէտի . վէ սապահ օլտուգտա մահալլէլիլ
չաղըրըպ , շու տէլիգանլը պէնիմ գըզըմը իստէ-
յօր , պէն Ալլահ թաալեանըն էմը իլէ վէրմէք իս-
թէրիմ , սիզ նէ՞ տէրսինիլ» տէտիքտէ , մահալլէլի
« փէք մինասիպ տիր» տէյու ճէվապ էյլէտիլէր .
տէր հալ պիր ալեա նիքեան էտիպ շէրպէթլէր ի-
չիլտի , վէ հէր քէս տաղըլտը : Տիւլինէ միւպաչը-
րէթ էտիպ պիր ճումաա կիճէսի կիւվէյի օլտու-
լար . վէ Գէօր օղլունուն աթը տախի անլէրին գը-
զըրաղըլա պիր ալեւրա գօյտուլար . Գէօր օղլու .
կիճէ կիւվէյի կիրիպ էրթէսի ճիւմաա կիւնիւ գը-

դա տավերէն էտիպ տէտի, « էկէր Հագ. Թա'ալնա հաղրէթլէրի պու կիճէ պիղէ պիր էրքէք էվլատ վէրիրսէ իսմինի Հասան դօյուն, վէ դըսըրագտան պիր իտիշ օլուր իսէ, աառնը Ալ իտիշ դօյուն » վէ պիր պագուպէնտ վէրիպ պունու չօճուզուն գուլ պինէ պաղլայրպ աթա պինտիրին վէ պու դամը յըտա օնա վէրիպ սալը վէրին պանա կէլսինս տէյու թէնպին էտիպ եօլա ըէվան օլտու :

Անտէն գուլէյէ տախիլ օլտուգտա դէֆգ ու սէֆայէ մէշղուլ օլուպ գալտըլար, վէ կիտէրէք օթուգ տօդուղ քիշի օլուպ Գէօր օղլու իլէ թամամ գըրդ քիշի օլտուլար : Կիւնլէրտէ պիր կիւն իսաթրընս պու կէլտի քի վարըպ Պօլու պէյլէրինին պաղչէսին տէն թէլ չիչէյինի սէօքիւպ կէթիրէ . Այվաղ իլէ Բէնիան տէտի . « վարըպ Պօլու պէյլէրինին պաղչէսինտէն թէլ չիչէյի ալըպ կէլէ պիլիրսէնիլ , սիգէ փէս տէրիմ » . անլէր տախի « պաշ էիւղէրիմիլղէ » տէյէրէք եօլա ըէվան օլտուլար . տօղրու Պօլու պէյլէրինին պաղչէսինէ կիրիպ, թէլ չիչէյինի սէօք մէյէ պաղլատըլար . պիրտէ էթպաալար կէօրիւպ գայրու պէնտ իլէ թութուպ մահպուս էթտիլէր . պու պուրատա տուրսուն պիղ կէլէլիմ Գէօր օղլունտ :

Գէօր օղլու պիր կիւն, իքի կիւն, իւշ կիւն օրատա պէքէյիպ պագաը յի նէ կէլէն վար նէ կիւտէն, պունլարը իֆրագը ճանընա քեար էյլէտիք տէ, ալտը սաղը էլինէ պաղլատը պու պէյլէրի սէօյլէմէյէ :

— Այվաղը եօլտուրմ թէլէ, Ալ եէքեաղի տիւշտիւ կէօլէ .

Թիմուրլէնի օղլու Քէնան պիլէ . Գօլտոււմ Այվաղը կէլմէտի հէյ :

— Հավալարտա ուշան թուրնա, Պըլըզլարը պուրմա պուրմա .

Հէմ տավուլ չալտըր Հէմ զուրնա, Գօլտոււմ Այվաղը կէլմէտի հէյ :

— Կէօր եիւղինտէ օղլոր եըլտըլ, Ալը վէրէմ սանա պիր զըզ .

Տէրեատէ օյնար պալըզլար, Գօլտոււմ Այվաղը կէլմէտի հէյ :

— Կիտէր'քէն հէլլաշտըն մը, Բիւսիլիւ իտին պարըշտըն մը, ?

Տէօնիւպ պանա էլ էթտին մի, Գօլտոււմ Այվաղը կէլմէտի հէյ :

— Վարըն սէօյլէն օ ճիվանա, Թէլ չիչէլի գըյտը ճանա .

Եա նիչին կէլմէտին պանա, Գօլտոււմ Այվաղը կէլմէտի հէյ :

Պէօյլէ սէօյլէյիպ աղլար'քէն, պիրտէ կէօրիւքի Այվաղ կէլիօր . հէման գալըզըպ Այվաղը դուճաղլայրպ « հանի Բէնան » տէտիքտէ, Այվաղ տախի « եա պէն քէնտի ըէյիմլէ մի կէլտիմ » տէտի . Գէօր օղլու սիւալ էթտի քի « նիչին կէլմէտինիլ » . Այվաղ տախի « օլ վագըթ քի պիղ պուրատան չըգտըգ, տօղրու Պօլու պէյլինին դօնաղընա վարըպ թամամ չիչէլի սէօքէճէք վագըթլարտա, էթպայրըլար պիղի թութուպ մահպուս էյլէտիլէր, չիմտի պէնի սալը վէլտիլէր տէյէրէք քի (վար

Քէօր օղլունա սէօյլէ, էկէր պիզէ աթը վէրիւր' սէ
 հէմ թէլ չիչէկի վէրիւրիզ հէմ սիգի պըրագըրըզ:)
 Պէն տախի անը սէօյլէմէյէ կէլտիմ» տէտիքտէ,
 հէման Քէօր օղլու « վար աթը կէօթիւրտէ չիչէյի
 ալ տա կէլ» տէտի, Այվազ հէման աթըն իւզէրի-
 նէ պինիպ եօլա ըէվան օլտու. պիր կիւն կէլիպ
 Պօլու պէյլէրինին գօնաղընա տախիլ օլտու. աթը
 ախօռա պաղլատըգտա չիչէյի վէրէրէք Քէնանը
 տախի սալը վէրտիլէր: Անտէն կէլիպ գուլէյէ տա-
 խիլ օլտուգտա ըահաթլանըպ օթուրտուլար: Լաքին
 Քէօր օղլու աթըն աճըսըլա կէճէլէրի ույուճաղ
 օլտու. պու պուրատէ գալա տուրսուն, պիզիմ'
 Գըսսէմիզ Պօլու պէյլէրինին ահվալինէ չէվիրէլիմ:

Պօլու պէյլէրի աթըն եանընա վարմաղ օլտու-
 լարն պիր թիւրլիւ քիմսէլէրի եանլարընա գօմաղ-
 լարըտը. անլէր տախի ախօռն տամը տէլիպ օրա-
 տան եէմ վէ սու վէրիւրէր իտի, վէ հէր հանկը
 սէյիսի թուլթարլար իտի իսէ տէ, պիրիսինի եա-
 նընա օղրաթմաղ ըտը, պուլլար պուրատա աթ իլէ
 օղրաչմագտա օլտուն, պիզիմ հիքեայէմիզ Քէօր օղ-
 լունա կէլիին:

Իմտի Քէօր օղլու պիր թիւրլիւ թագէթ կէթի-
 ըմէյիպ Այվազ ըլա քէնանա տէտի. « Իմտի պէն
 պու աթըն եօլունա ճան ու թէնիմի ֆէտա իտէրիմ'
 վէ էլէ կէթիւրմէզ իսէմ տիւնեատա պանա սաղլըգ-
 հարամ օլտուն. թէզ պանա պիր սէյիս ըուպասը կէ-
 թիւրին» տէյու էմր իյլէտիքտէ, հէման պիր թա-
 գըմ ըուպա կէթիւրտիլէր, օ ըուպալարը կիլիպ պիր
 ալեա սէյիս օլտու քի կէօրէն Գըրք եըլըգ սէյիս

սանըր ըտը վէ եալընըղճա եօլարէվան օլուպ, կիւն-
 լէրտէ պիր կիւն Պօլույա տախիլ օլտու, վէ գօնաղըն
 գարչըսընտարի գահվէյէ կէլիպ օթուրտու պիր
 արա տէլիգանլըլար եանընա կէլիպ տէտիլէր, գար-
 տաչըմ, նէրէտէն կէլիպ վէ ներէյէ կիտէրսին» . օ
 տախի «էյ գարտաչլար չէօյլէ պիր գաբու օլսատա
 կիրսէմ տէյու արայըպ կէգէրիմ» տէտի պու սէօ-
 դու իշիթ տիկլէրի կիպի անլէր տախի «պիզիմ պէյի-
 միղին պիր աթը վար տըր Քէօր օղլունտան ալընմիշ
 պիր տիւրլիւ քիմսէլէրի եանընա գօյմաղ, իւչ տէֆա
 տըր սէյիս թուլթուլար իսէ, պիրիսինի եանընա
 եաքլաչարըմատը, պէլքի սիզի գօր պիր քէրրէ պա-
 գըն» տէտիքտէ, Քէօր օղլու « պաչ իւզէրինէ »
 տէլիպ տէր հալ Պէյէ խապէր վէրտիլէր . օ տախի
 « կէլիին » տէյի էմր իյլէտի . Քէօր օղլու կէլիպ
 ախօռա կիրտի . աթ Քէօր օղլունուն գօգուսունու
 ալըպ քիշնէմէկէ պաչլատը . Քէօր օղլու հէմէն ա-
 թըն եանընա վարըպ կէօրտիւքի աթըն աղղը կէմ-
 տէն փարչա փարչա օլմուչ, զիրա օ գէման Այվազ
 նասըլ քի պաղլատըլըսա էօյլէ գալմըլ. հէմէն ա-
 թըն կէմի վէ արգասընտան սէմէրի ալըպ օղչամաղա
 պաչլատը . աթ տախի հիչ թընմալըպ տուրուր ըտը
 Պէյ չիւպհէյէ տիւչիւպ « պու Քէօր օղլու տուր »
 տէլիպ, սյաղընա պըգալը գօլլարընա քէլէպճէլէր
 թագըպ հապս իթտիլէր, իքի օմուղլարընը գաղըպ
 մուճար եագտըլար . Քէօր օղլու հէր նէ գատար
 « Պէն Քէօր օղլու տէլիլիմ » տէտի իսէ տէ, « մուլթ-
 լագա սէնսին, էկէր սէն օլմայալըտըն աթ սանա
 պու գատար թէսլիմ օլմաղ ըտը » տէլիպ, կիւնէ

պիտակքէրինտէն շաշմատըլար . վէլ հասըլ ֆէօր օղլ
լունուն էղիյէթէ թէհամնիւլիւ գալմայըպ , պուն-
լարըն էլինտէննէ թագըրիպ իլէ խէլաս օլապիլիրիմ
տէյի սապահա դատար միւլհազա էլլէտի . վէլհա-
սըլ ֆէօր օղլու Պէյէ սէօյլէտի քի , « պու աթ պէօթ
լէ տուրա տուրա այաղըրը թուլմաղ օլսւր , պու-
նու ափու իչինտէ պիր մըգտար կէզտիրմէլի » .
Պէյ ֆէօր օղլունա տէօնիւպ « աթը ալըպ գաշար-
մըլըտըն » տէտիքտէ , ֆէօր օղլու պէ հէյ ճանըմ
գափունու քիլիլթլէ էկէր ինանմազան այաղըմը
իւզէնկլիյէ պաղլա . պէն աթըն իւզէրինտէն նէրէ-
յէ կիտէպիլիրիմ » տէյիպ , պունըարը ինանտըրըպ
աթըն իւզէրինէ պինտի , վէ այաղըրընը իւզէն-
կիյէ պաղլատըլար . ֆէօր օղլու աթըն իւզէրինտէ
հավլույու տօլաշտըրըր իքէն , աթըն գուլաղընա
շու պէյլթի սէօյլէտի .

- Էկէր աթըմ սէնտէ էրիք վարըսա ,
Շու գալէլիի աշմագ խթէրիմ .
- Գըզ տէվրէնտիի կէչմէք խթէրիմ ,
Ձիւմպիւլիւ բունարտէն սու իչմէք խթէրիմ .
- Փէտէրիմտէն գալմա գըր աթըմ պէնիմ ,
Փէտէրիմտէն գալմա տէվէթիմ պէնիմ ,
Գուլէմ գաշարընա քիմ բասաթ գըլար ,
Աղզընը բիմ քէօրիւրմիւշ սէրամըր .
- Պըլու ոյէյլէրի պէն Քէօր օղլու տէյիլիմ էր օղլայըմ .
- Քէօր օղլունու Այլաղ տէյի թուլթուլար ,
Սնազարը ետգըպ մուլար տիքտիէր .
- Գօլլորընու բլլէպէնէլի թագտըլար ,
Պըլու պէյլէրի ոյն Քէօր օղլու տէյիլիմ էր օղլայըմ .

Պիր տէ պէօյլէ սէօյլէյիպ պիր էլ վուրտուղւ
կիպի հայվան պէրիքի պաշտան օ պիր պաշա սէ-
կիրտիպ քէնտինի բէրթավ էտիպ տուվարտան սը-
չըրատը . Պէյէր տիր « պրէ գօյմայըն աթը այըպ
գաշար » տէմէյէ գալմայըպ , կէօյլէրինին էօնիւն-
տէն ֆէօր օղլու տըր սըր օլտու .

Շիմտի պէյլէր պիրի պիրինէ տիւշիւպ , « պէն սա-
նա տէմէտիմ մի քի պու ֆէօր օղլու տուր վէ պիզ
պու հէրիֆի էօլտիւրէլիմ սէն գօյմատըն » . Օ պիրի
էօթէքինէ « պէնտէ սէօյլէմէտիմտէ սէն գօյմա-
տըն » . պու սէօյլէր իլէ պիր պիրինէ տիւշտիլէր .
էլլէրինտէն նէ՞ կէլիւր պիր գուշ ըտը ուշտու . թու-
թուլմասը միւմֆին տէյիլ , պէօյլէճէ շաշա գալաղ-
լար . պիզ կէլէլիմ ֆէօր օղլունա .

Օրատան աթը սըչըրատըպ ահար իւզրէ տօղրու
Գըզ տէվրէնտիւտէն կէչիպ , Ձիւմպիւլիւ բունար-
տան պիր սու իչիպ Չամլը պէլ եօլունու թուլթու
պու կիմմէքտէ օլտուն պիզ կէլէլիմ Այլաղ իլէ
ֆէնանէ :

Քէօր օղլու կիտէլիտէն պէրի հալլէրի տիկէր
կէօն օլմուշ ըտը . աճապա նէ վազըթ կէլիւր տէյի
պէքլէրլէր իտի . պիրտէ ֆէօր օղլու գարչըտան
կէօրիւնտիւղիւ կիպի , Այլաղ ըլա ֆէնան սէյիրտիպ
ֆէօր օղլունա գարչը վարտըլար . պիր պիրլէրի իլէ
կէօրիւշիւպ շատիւման օլտուլար . պիր տէ օ կիւն
դուլէտէ օթուրմալըպ դուլէնին գարչըսընտա պիր
գայա վար ըտը զայէթ միւֆէրրիհ պիր եէր իտի .
օլ մահալտէ օթուրտուլար . իքինտի մահալի գար-
չըտան պիր թօղ պիւրիւտիւ . ֆէօր օղլու տէտի .

«էյ գարտաշար, շու կէլէն թօղ պէլքի պիր ք'վ-
 րան օլա սագլանըն պիզի պուրատա կէօրիւրլէրսէ
 տէօնիւ վէրիւրլէր» . պիրտէ արգատաշարը օրատան
 թէզճէ աշաղը ինտիլէր . քէօր օղլու եալընըզ գա-
 լըպ, հէման պատի սէպան թօղլու գարշըրայըպ թօղ
 լիքի շագ օլտուգտա, քէօր օղլու կէօրտիւ քի պու
 կէլէն քէվրան տըր լաքին սէչիլիւր սէչիլմէզ : Բալլի
 էօյլէ ըիվայէթ իտէր քի, պու քէվրանըն պաղիր-
 կեան պաշըթը զայէթ պիր զէնկլին ատէմին օղլուլը-
 մըշ, հիչ պիր վազըթ փէտէրի եալըն այագ եէրէ
 պասաըրմամըշըտը, ծնուն իչին պէշ սաաթըզ եէր-
 տէն պիր շէյ կէօրսէ նէ իտուկին ֆէրք էտէրաի .
 պիր տէ գարշըտան քէօր օղլունու կէօրտիւյիւ կի-
 պի, «աման կէրի տէօնիւն, քէօր օղլու գայանըն
 իւզէրինաէ տիր» տէտի . քէվրան խալըզ կէրի տէօն-
 մէք զայլէսինտէ իքէն, քէվրան պաշը «պիր քէր-
 րէ տիւրպիւն իլէ պագայըմ» տէ յիպ, տիւրպիւնիւ
 էլինէ ալըպ պագար'քէն կէօրտիւ քի Ս, յվազ եէրէ
 սէրփիլիպ պիր նէվ վէրթավ էյլէտի վէ օրատան
 կիթտի . պիրտէ պունու կէօրտիւղիւ կիպի տէտի,
 «օ կէօրտիւյիւմ քէօր օղլու տէյիւ տիր, կինէ պիր
 գուշըմըշ օրատան սիւքինիպ ուչուպ կիթտի» . պուն-
 լար կիթմէքտէ օլտուն, պիզ կէլէլիմ քէօր օղլունա:
 Պիրտէ պագտը քի քէվրան կէրի տէօնէր կիպի
 հէման տիւրպիւնիւ էլինէ ալըպ պագտըրգտա,
 պաղիրկեան պաշընըն տիւրպիւնի իլէ գարշը կէլտի.
 անխտէ տիւրպիւնիւ պրագըպ եանըմտա չանաղ իլէ
 եօղուրտ վար ըտը, հէման օ եօղուրտու տէօք-
 տիւ վէ քէնտի տախի փէրթէվ էյլէտի, ֆիքը

իլէ քի Պաղիրկեան պաշը կէօրիւպ գուշ սանսըն :
 Պաղիրկեան քէվրանը սիւրիւպ քէօր օղլունուն
 օլտուղու մահալէ կէլինճէ, քէօր օղլունուն ատէմ-
 լէրի մէյտանա չըգտը . քէվրան պաշը քէօր օղլու-
 նու կէօրիւնճէ իշ նէ օլտուղունու աղնատըր ամմա
 նէ եափտըն, հէման էմը էյլէտի քի եիւքլէրի էն-
 տիրսինլէր . պիրտէ քէօր օղլու ատէմլէրինտէն պիրի-
 նի կէօնտէրիպ տէտի . «պաղիրկեան պաշըյա սէ-
 լամ էյլէ պու եօլուն պաճընը վէրսին» . կիտէն ա-
 տէմ պաղիրկեան պաշըյա քէօր օղլունուն սէլամը ի-
 լէ պաճը իտտէտիղինի սէօյլէյինճէ, պաղիրկեան
 պաշըտըր գահ գահայըլա կիւլմէյէ, պիրտէ քէօր
 օղլու պու կիւլտիւղիւնի իչտինճէ շու պէիթի տէտի:

— Եու գարշըտան կէլիւր պիր ուլու քէվրան,
 կէլտի շայ իստիւնէ գօստու պաղիրկեան .
 Տէտիմ կէլ շիրին բայընը կէօնտէր,
 Տէօնտիւ գտն գահ իթտի կիւլտիւ պաղիրկեան :

Պիրտէ պաղիրկեան պաշը քէնտիսինէ կէօնտէ-
 րիլէն ատամա տէտի . «պիզտէ եօլ պաճը վէրիւր
 եօգ տուր . վար աղանա էօյլէ սէլամ սէօյլէ» . օ
 տախի կէլիպ քէօր օղլունա պու ճէվապը վէրտիք-
 տէ, քէօր օղլունուն կիւճիւնէ կիտիպ թէքըր
 պաղիրկեան պաշըյա սէօյլէտի :

— Պաղիրկեան պաշը պու սէօղլուն եիւճէ,
 Թութը սէօյլէչէլիմ կէլիսին կիւճէ .
 Շիտի էլ էտէրիմ էյրի գըլըճա,
 Տէտիմ կէլ շիրին բայընը կէօնտէր :

Պաղիրկեան պաշըյա քէվրան խալըզ տէտիլէր,

« պունլար իլէ դավկա իտէրիզ ամմա , իչիմիզաէն պազըսը էօլիւր պազըմըզ եարալանըր վէ հէմբէրիւ շան օլուրուզ . պունուն է յիտի պունլարս պիրազ ալթուն վէրէլիմտէ տէֆ օլունլար » , պապիրկեան պաշըյա պուսէօղիւ մազպուլ կէօրիւնիւս , պիրատամ իլէ Բէօր օղլունա պէշ պին ալթուն կէօնտէրտի . շիմտի Բէօր օղլու պէշ պին ալթուն կէօրիւնճէ գանահաթ էթմէյիս , շու պէյիթլէրի սէօյլէտի :

— Թօգաթ բէվրանընտան տըրմ պազըրը ,
ինճիթմէյին ֆուգարսյը ֆազըրը .
Սէօղ տիյնէ պազիրկեան կիթմէ սյգըրը ,
Տէօնտիւ պէշ պին ալթուն սայտը պաղլիրկեան :

— Պին տախի կէօնտէրսէն տթա նալ օլմազ ,
Պին տախի կէօնտէրսէն ճիւրմէ չուլ օլմազ .
Պին տախի կէօնտէրսէն ետտիկար օլմազ ,
Պու կիւն եէմինլիյիմ տէօյիւշ օլմասըն :

— Քիչի հալիմ պիսէ նէ օլար նաշար ,
էյլէր կիւնտէ կէօնիւրտէն շահընըզ սէշլր .
Մուհաննէթ գավկայը կէօրիւնճէ գաշար ,
Կիտէր թէհնալերտէ գահրաման օլուր :

— Պազիրկեան պաշը տիյնէ սէօղլուսի ,
Պէլլէմիշ օլուրում պէնտէ պաճըմը .
Տախի սէն կէօնտէրսէտին պէնիմ կիւնիւմիւ ,
Պու կիւն պէն եէմինլիյիմ տէօյիւշ օլմասըն :

Պիրտէ Բէօր օղլու պէօյլէ սէօյլէտիւրտէ , պազիրկեան պաշը պէշ պին ալթուն տախի կէօնտէրտի . նէ հալ իսէ Բէօր օղլու պազիրկեան պաշիյէ եօլ վէրտի , օնլար տախի կէչիպ կիթտիլէր :

Պիրտէ ազշամ օլուրուգտա գուլէյէ կէչիպ բա .

հաթ օլտուլար . պիզ կէլէլիմ Բէօր օղլունուն էյալինէ . օլ վազըթ ջի Բէօր օղլու պըրադըպ կիթմիշ իտի , հիքմէթի իիւտա տօղուզ այ , օն կիւն տէյինճէ պիր էրքէք էվլատ տօղուրուսպ ' վէ սլթընտաքի գըսըրագտան տախի պիր թայ տիւնեայէ կէլտի . չօճուղուն ատընը Հասան գօյտուլար . օղլան տըր պէօյիյիւս օն պէշ եաշընա կէչիպ աշըլ պարի օլտուգտա , պիր կիճէ իւրեասընտա կէօրտիւ ջի բիրին պիրի պիր գըզ կէթիրիպ տէտի . « օղլում Հասան , ֆիլան մէմլէ էլթտէ Գարա վէզիր տէրլէր պիր տէրէպէյի վար , օնուն պիր գըզը վար պու գըզըն ատընա Պէնլի հանըմ տէրլէր . վէ սէնին նասիպին տիր » . հիքմէթի իիւտա օ կիճէ իւրեասընտա տախի գըզը օղլանա կէօնտէրիպ պիրի պիրինէ աշըզ էթտի . օղլանա տէտի . « օղլում սէնին պապանա Բէօր օղլու տէրլէր , Պօլուտա չամիլը պէլ նոմինտէ պիր թէֆիէ վար տըր . օ թէֆիէտէ օլուր . վէ սէնին վալիտէնէ պիր գամշըյլէ պիր փազուպէնտ պըրադմըշ իտի . էլէր օղլան օլուրսա պու փաղուպէնտի գօլունա պաղլայրպ վէ պու գամշըյլէ էլլինէ վէրիպ պանա կէօնտէրին տէտի . վէ պապանըն ալթընտան տախի օ կիճէ պիր թայ հասըլ օլմըշ աուր , օլ թայա պին գամշըյլ վէ փազուպէնտի ալ տօղրու պապանա կիթ . օնտան սօրա մաշուրուն օլան Պէնլի հանըմըն մէմլէքէթիւնէ կիտիպ գըզը ալըպ կէլէճէքսին » տէյի թէնպիհ էտիպ զայպ օլտու . օ արալըզ օղլան տըր ույգուտան գալըպ օթուրտը . պիր սաղընա պիր սօլունա պազտը ջի քիմնէլէր եօդ տուր , թէֆէքքիւր էթտի ջի գը .

դըն հէյալի կէօղիւնիւն էօնիւնտէ տիր , վազըթ սա-
 պտհա եազըն օլտըղընտան չօգ զէման կէչմէտէն
 սապահ օլտու . հէման Հասան տօղրու անասընըն
 դարչընընա վարըպ գըրըճը չէքիպ տէտի , «անա պէն
 քիմին օղլույըմ սէօյլէ պագալըմ» տէյիպ իպրամ
 էյլէտի , զէրէ Հասանտան Քէօր օղլունըն օղլու օլ-
 տուղունու սազլարըր ըտը , քէնտինի պէօյիւք պա-
 պտընըն օղլու տըր տէյի պիլիբ իտի . պիրտէ խա-
 թուն կէօրտիւ քի ինքեարա մէճալ եօգ տուր , տօղ-
 րուտունու սէօյլէմէլի . տէտի «օղլում սէնին պա-
 պանա Քէօր օղլու տէրլէր . Պօլուտա Չամլը պէլ
 թէրէսինտէ հայտուտըրգ էտէր , պիղէ սըմարլա-
 տը քի էկէր պէնիմ օղլում օլուրսա ծն պէչ եաչընա
 կիրտիքտէ շու փագուպէնտի գօլունա պաղլայըպ
 վէ պու գամչըըր էլինէ վէրիպ պանա կէօնտէրին
 տէյի . լաքին պէն սէնին Ֆէրագընա թաամիւլ է-
 տէմէ յէճէյիմտէնսանա սէօյլէմէտիւմ» , Հասան տէ-
 տի , «պէնիմ պապամ օրատա օլտունտա պանա նի-
 չին խապէր վէրմէսինիզ , շիմտի պէն պապամա կի-
 տէճէյիմ տէյիպ , գալըտը պունլար տըր մէն էթ-
 մէկէ օղրաչտըլար ըսա տա պիր չարէ էտէմէտիլէր .
 Հասան սօրտու «հանի՞ գամչըյլա փաղուպէնտի»
 պիրտէ փաղուպէնտ իլէ գամչըըր սանտըգտան չը-
 գարըպ Հասանա վէրտիլէր . Հասան տըր փաղու-
 պէնտի գօլունա պաղլայըպ վէ գամչըըր էլինէ ա-
 լըպ հէմէն ախօրա էնիպ օլ մահուտ թայա պինտի .
 անասընա վէ պէօյիւք պապտընա վէտա էտիպ .
 Չամլը պէլ թէփէսինին եօլունու թուլթու . եօլտա
 կիտէրքէն քէնտի քէնտինէ էօյիւպ պիչիպ աճա-

պա գըղը նէ թազըրիպ իլէ ալըպ գաչարըմ պէօյլէ
 մի էթսէմ չէօյլէ մի էթսէմ տէյիպ հէյալ իթ-
 մէքտէ օլտուն պիղ կէլէլիմ Քէօր օղլունա :

Պիր կիւն գուլէտէ օթուրուրքէն , Այվաղ տէ-
 տի «էյ էֆէնտիմ էթրաֆա պագալըմ պիղէ պու
 կիւն գըմէթ կէլի՞րմի» . Քէօր օղլու տախի Այ-
 վաղա իղին վէրտի , Այվաղ տիւրպիւնիւ էլինէ ա-
 լըպ պագարքէն կէօրտիւ քի , գարչըտան պիր աթ-
 լը կէլիբ ամմա , աթըն իւզէրինտէքի պիր թազէ
 ճիվան ղայէթ էֆքեարա տալըչ վէ ալթընտա պիր
 աթը վար քի Քէօր օղլունուն աթընտան հիչ Ֆէր-
 քի եօգ տուր . տիւրպիւնիւ էլինտէն պրագըպ տէ-
 տի . «պու կիւն պիղէ պիր ալ կէլիցօր քի հիչ պիր
 ավա պէյնզէմէզ , պիր թազէ ճիվան ալթընտա պիր
 աթը վար քի ուչան գուչա հիւքմ էտէր , անտէն
 պաչգա սիղին ալթընըղա պէյնղէր» , Քէօր օղլու
 «կէլինտէ ալթընտաքի աթը ալայըմ» տէտիքտէ
 պիր տէ օղլան տըր էֆքեարըլա կէլիպ տուրուր-
 քէն , գուլաղընա պիր պէլիթ սէսի կէլտի , պու
 սէտայը իչիտինճէ , Հասան պաչընը գալտըրտը քի
 պիր գուլէ պաչընա կէլիչ , վէ օ սէսի տիյնէմէյէ
 պաչլատը , Այվաղ տըր Քէօր օղլունա «իչտէ կէլտի»
 տէտիքտէն սօնրա շու պէյիթի սէօյլէտի :

— Չօճուք պու եէրէ կէլիւտին ,
 Ինճէ Ֆիւրէ տալըչըն .
 Նէ օլտուղըն պիլմէմիսին ,
 կէօնտէր ալթընտարի ալ իտիչի :

Չօճուք պունու իչիթտիքտէ ճան պաչընա սըչ-

րայլըպ, տէրադապ դարչըըդ օլարադ պու պէյի-
թի սէօյլէտի :

ԱԼՏԸ ԶՕՃՈՒՔ

— Պէն պու եէրէ կէլմիշէմ,
Ինճէ Փիրրէ տալմըշէմ.
Նէ օլտուզուն պլմիմիշէմ,
Վէրմէմ ալթըմտարի ալ իտիշի :

ԱԼՏԸ ԱՅՎԱԶ

— Զօճուք սէօղիւմիւ տիյնէ,
Սանա տէտիյիմ պիրլէ.
Սօլ պաճընը ալըրլմ,
Կ՛օնտէր ալթընտարի ալ իտիշի :

ԱԼՏԸ ԶՕՃՈՒՔ

— Օղրատը եօլլմ պու եանէ,
Աչք ըլա տէճնտիւմ բիւրեանէ.
Տէօյիւշիւրիւմ եանէ եանէ,
Վէրմէմ ալթըմտարի ալ իտիշի :

Հասան պունու տէտիքտէ, Այվաղ Քէօր օղլու-
նա տէճնիւպ «էֆէնտիմ տէօյիւշիւրիւմ տէյօր» տէ-
տի. Քէօր օղլուտա «հէլէ պադ շու չափիլընըն սէօյ-
լէտիկինէ, քէնտի իսթէտիքտէն սօնրա, սիզէ տէ
էօլտիւրմէյէ ըուխսաթ» տէյիպ, կինէ ալտը Այվաղ:

— Զօճուք կէլ սին ինատ էթմէ,
Ալօղլմ տիյնէ կիւճէ կիթմէ.
Կէլ ճանընա դըլըպ կիթմէ,
Կէճնտէր ալթընտարի ալ իտիշի :

ԱԼՏԸ ԶՕՃՈՒՔ

— Տիյնէ պունու պէ հէյ տտամ,
Կէչէրիմ ճանտան կիթ պու տէմ.
Աթ պէնիմ ճանրմա հէր տէմ,
Վէրմէմ ալթըմտարի ալ իտիշի :

Պու պէյիթլէրի Քէօր օղլուտա իշիթտիքտէ
փէք ճանը սըգըլըպ, էմր էյլէտի Այվաղա տէյէ-
րէք «Քէօր օղլու օլտուզումուզու պիլտիլը» տէ-
տիքտէ, օ վաղըթ կինէ ալտը Այվաղ

— Քէօր օղլու պէնիմ փուսատըմ,
Զօճուք դանընա սուսատըմ.
Ինէր իւշ աճուշ գանըն իչէրիմ,
Էօլտիւրիւրիւմ Զօճուք սէնի :

Պէօյլէ սէօյլէտիքտէ Հասան պիլտի քի Զամ-
լը պէլ թէփէսինէ կէլմիշ, վէ պու գուլէ պապա-
սընըն գուլէսի տիլը, վէ պու սէօյլէյէն Այվաղ
տըր, զիրա իշիթմիշ լտի քի պապասընըն պիլ
Այվաղը վար չի տայմա պապասընա իրըմէթ իտէր
վէ թիւրքիւլէրի օ սէօյլէր, պէլբի պու սէօյլէյէն-
տէ Այվաղ տըր տէյու Հասանա լաղլմ կէլտի
քէնտիսինի պիլտիլմէք

— Ասլան օղլունա սալան տէրլէր,
Գարլան օղլունա գարլան տէրլէր.
Սանա Քէօր օղլու տէրլէր իսէ Այվաղ,
Պանտա Տաղիստանը տէրլէր հէյ :

Պիրտէ Քէօր օղլու Տաղիսթանը լաֆընը իշիթ-
տիղի կիպի «նէ սէօյլէյօր» Այվաղ տէտի «պանա
պիլը Տաղիսթանը տէրլէր տէյօր, վէ հէմ պէնիմ

Ս. յիւզ օլտուղումու պիլտի » աէտի . Բէօր օղլու . «Ս. յիւզ պիղիմ» օղլան կէլտի » տէ յիւզ , հէմէն գու . լէտէն աչաղա էնտի , պիրտէ պաղտը քի գամչը էլինտէ վէ փաղուպէնտ գօլունտա , «վոյ պէնիմ պէօյլէ օղլում օլմուչ» տէ յիւզ Հասանա սարըլտը , Հասան աախի աթընտան էնիւ պէտէրինին էլինի էօփաիւ , գուլէ յէ չըգըպ օթուրտուլտը , Բէօր օղլու էվլատըմ կէլտի տէ յի սէվինմէքտէ ամմա , օղլանըն աչգը հալի տիկէր կէօն օլտու . էլ հասըլ իւլ քէլամ . պիր կիւն օղլան փէտէրինէ մին էվլէլտէն սօնունա գատար մատաէ յի նագլ էլլէտի . բոյյատէ պիր բիր Պէնկլի հանըմըն քէնտույէ կէօստէրտ'քիէրի , բէտէրինին մէմլէ բէթինի , վէ քէնտինէ նասիւպ օլաճագ գըղը , վէ քէնտինին Բէօր օղլունուն օղլու օլմասը . վէ թէնպիհլէրի քի , էվլէլա բէտէրինէ կիթ տէ տուասընը ալ , օնտան սօնըա գըղըն մէմլէ քէթինէ կիթ տէնիլտիղի հէփ նագլ էլլէտի . «էյ պէնիմ բէտէրիմ էկէր իղնին օլուրտա պէն պուրատան գալգըպ Պէնկլի հանըմըն մէմլէ բէթինէ կիտէ յիմ» տէտիքտէ , Բէօր օղլու տախի Պէնկլի հանըմ լաֆընը իչիթտիղի կիպի ճան պաչընա սըչըրայըպ «օղլում կէլ սէն պու սէվտատան Ֆէրաղաթ էլլէ , զերա Գարա վէզիր զայէթ գուվլէթ սահիպի պէօյիւք պիր աոտէմ տիր . վէ չօգ ասիէրի վար տըր վէ օնտան մատա էլլի թանէ էրքէք էվլատը սահիպի տիր հէր պիրի պին քիչէյէ գարըր գօր , պէն պիր գաչ տէֆա իւզէրինէ պու գատար փէհլիվան իլէ վարտըմ օ գըղ իչին իսէ օլմատը , պիր չարէ պուլամատըմ , սէնտէ պիր թաղէ ճիվանսըն հէմ

տախի չօճուգսուն եպընըղ պաչընա նէ եափապիլէճէքսին . կէլ պու սէվտատէն Ֆարիղ օլ » աէյու հէր նէ գատար նասիհաթ վէրտի իսէտէ , պագտը քի հիչ պիր իմքեանը եօգ , Հասան «իլլա կիտէրիմ» տէ յիւզ այագ պասար իսէ , նէ եաքսըն , մէնինէ չարէ էտէմէտի վէ հէմ օ վիրին սէօյլէտիկի խաթընա կէլիւպ , պէլքի Հասանըն գըմէթի տիր տէյու օղլանա «չիմտի սէն կիտէրսին , լաքին սանա փէրչէմիմտէն իւչ թանէ թիւլ վէրէյիմ հէր նէ վագըթ պաչըն սըգըրըրտա , պու գըլըն պիր թանէսի աթէչէ կէօսթէր պէն կէլիր եէթիչիրիմ» տէյէրէք օ կիւնիւ ագչամ էթտիլեր . կիճէ պիր պիրլէրինէ էլվիտա էտիւպ , սապահ օլտուգտա Հասան աթընա պինիւպ եօլա բէվան օլտու . անլեր տախի կէլույէ տէօնտիւլեր . Հասան պէչ օն կիւն կիտիւպ , պիրտէ Գարա վէզիրին շէհլինէ կէլիւպ , պիր խանա էնտի վէ պիր գաչ կիւն տիյնէնտի :

Պիր գաչ կիւնտէն սօնըա ուսուլէթ իլէ վէզիրին խանէսինի սիւալ էտիւպ խապէր ալտը . Հասան տօղրու վարըպ գօնալընըն էթրաֆընը տօլաշմաղա պաչլատը :

Պիր կիւն Պէնկլի հանըմըն ճանը սըգըրըպ , վարայըմ բէնճիրէտէն պարի էթրաֆա պագայըմ տէյիւպ բէնճիրէնին էօնիւնէ օթուրտու , վէ բէնճիրէտէն պագտը քի նէ կէօրսիւն ըիւյատէ փիրին կէօստէրտիլի օղլան աչատէ կէզինիյօր . ճան պաչընա սըչըրայըպ աճապա քէնտիմի օղլանտ նէ վէչհ իլէ կէօստէրէյիմ տէ յիւպ տուրուր իքէն . Ֆիքր էտիւպ շու պէյիլթ իլէ քէնտինի պիլտիրտի :

ԱԼՏԸ ՊԵՆԿԼԻ ՀԱՆԸԾ

— Փէնչիրէյէ նէ պաղարսըն ,
Քէնտին աթէչէ Եաղարսըն .
Շիմտի տույարըտր սէսինի ,
Աթարըար զընտանէ Եաթարըն :

ԱԼՏԸ ՀԱՍԱՆ

— Աշիըլա պէն պուրոյա կէլտիմ :
Էլիմ վէթանըմ թէրթ իթտիմ .
Եար աշիընա Էօլսէմ ն'օլուր ,
Պէն աշկըեար իլէ կէլտիմ :

ԱԼՏԸ ՊԵՆԿԼԻ ՀԱՆԸԾ

— Չօճուգ պու վէզիր սարոյը ,
Կիթմէ սէն պէօլէ հէվոյը .
Սօնունտա փիւշման օլուրսուն ,
Թէրթ էլէ կէլ պու սէվտոյը :

ԱԼՏԸ ՀԱՍԱՆ

— Քէնտի քէֆիմ'լէ կէլմէտիմ ,
Նէ օլտուլուճու պիլմէտիմ .
Բուեատէ կէօրմիւշիմ Եարի
Պէն կէնճլիղիմի պիլմէտիմ :

Շիմտի Հասան «բույատէ կէօրտիւմ» տէլինճէ,
Պէնկլի հանըմ պիլտի քի Հասան տախի քէնտինի
բույատէ կէօրմիւշ տիւր , վէ քէնտինէ աշրդ օլ-
մուշ տուր , զայրը թէհամմիւլիւ գալմայըպ քէն-
տինի պիլտիրիպ տէտի :

— Էյ պիսիմ սէվկիւլիւ ճանըմ ,
Էֆէնտիմ պէյիմ սուլթանըմ .

Բույատէ կէօրտիւլիւն սէնին ,
Սէվճէթ Եարըն պէն իմ :

Գաֆէտի գալտըրըպ Հասանէ արզը ճէմալ էյ-
լէտի . պու քէրթէ Հասան Պէնկլի հանըմն Եիւ-
ղիւնիւ կէօրտիւղիւ կիպի , ագլը պաշընտան կի-
տիպ պայըլա գալտը . նէ հալ իսէ զայրէթ իտիպ
քէնտինի թօփլայըպ պաշլատը աշկընտան պու պէ-
յիթի սէօյլէտի :

— Շիւր օլտուն կէօրտիւմ ճէմալին ,
Կիթտի կէօղիւմտէն հէյալին .
Կէլ կիտիլիմ վէզիր գըգը ,
Տոյմատան վէզիր բէտէրին :

Պէյիթլէր թամամ օլտուգտա , պէնկլի հանըմ
տէտի «Հասան վար աթընը ադշամտան հազըր էյ-
լէտէ շու գարշըտա օլան պահչէնին ֆիլան մահա-
լինտէ կիլլէն , կիճէ Եարըսընտա պէն կէլիլիմ ,
սէնին իլէ գաշըպ կիտէրիզ :

Հէման Հասան տօղրու խանէ վարըպ խանճընըն
փարասընը վէրիպ , աթընը ալտը ադշամա գատար
օրալարտա կէղինիպ , ադշամ օլտուգտա մէզքիւր
մահալէ վարըպ կիլլէնտի . պիշարէնին ույգուսու
կէլիպ ույույա գալտը :

Պիրտէ պէնկլի հանըմ կէճէ Եարըսընտան սօնկ-
րա , փահատա աղըր , Եիւքտէ հաֆիֆ հէրնէսի
վար իսէ հազըրլայըպ , քիւչիւք պիրատէրին տու-
խի Էսպապընը կիլիպ , սիւհանընը գուշանըպ , փէ-
տէրինին թավլասընտան պիր ալեա աթա պինիպ ,
տօղրու մէզքիւր մահալէ կէլտի . նէ կէօրսիւն Հա-

սան ուշուշա գալմըշ, (էյ վահ պէն նէ էմէլ իլէ պու չօճուզա ուշուշ պուրայա կէլտիմ. պագսանա շիմտիտէն ուշուշա գալմըշ, վարայըմ քիմնէ տույմատան սարայա կիտէյիմ) աէյիպ, կէրիյէ կիտինճէ, հայվան պիր քէրրէ քիշնէտի, Հասան հայվանըն սէսինտէն ուշանըպ գալքտը կէօրտիւ քի Պէնկլի հանըմ կիտէյօր, պունու կէօրտիւքտէ պու պէյիթլէրի սէօյլէտի :

— Օբ իլէ սէնի վարուրտում ,
Սաղ եանատա վէրիտիմ ,
Սլէմէրէ տույտըրտում ,
ԿԵԼ կիտէլիմ վէրի գըղը :

Պէնկլի հանըմ աիւշիւնտի քի տիյնէմէյիպ կիթ. սէ ալէմէ րէսվայ էտէճէք, վէ հէմտէ Տէվրիշին քէլամընը խաթըրնա կէլտիքտէ տէտի. « հէր նէ օլուր իսէ օլուն պէն պու չօճուզա կիտէրիմ » . եանընա կէլտիքտէ, «սէն պիր թագէ չօճուգսուն, պագսանա ուշուշա գալմըշըն պէն սինին լէ նա՞սը կիտէրիմ» տէտի. Հասան « սէն պէնիմ չօճուգլուղումա պագմա ասլանըն օղլու կինէ ասլան օլուր . հէման կիտէլիմ» տէտի. Պէնկլի հանըմըն հաթըրնա կէլիպ փիրին տախի սէօյլէտիղի, « հայտէ պագալըմ պին աթընա» տէյիպ, հէման իքիսի տախի աթլարա պինիպ, սապահա գատար հայլի մէնղիլ ալտըլար. պիրտէ սապահ օլտուգտա, ճայիրէլէր նէ պագսընըր հանըմ օտասընտա եօգ տուր. հէման վալիտէսինէ խապէր էթտիլէր, օլ տախի փէտէրիշ նէ խապէր վէրտի. փէտէրի նէ էտէճէյինի պիլմէյիպ վէ շաշըրըպ գալտը, պիրտէ շէհրին պէօյիւք.

լէրինտէն պիրիսի տէտի. « պիր քէրրէ ճայիրէլէրէ սիւալ էտին պիր գաշ կիւն տիր քիմին իլէ կէօրիւշիւր իտի » . Գարա վէղիր հարէմէ կիտիպ, ճայիրէլէրի չաղըրտըպ սիւալ էթտի. իշլէրինտէն պիրիսի տէտի. « էվվէլքի կիւն օտայէ կիրտիմ կէօրտիւմ քի հանըմ փէնճիրէտէ օթուրմուշ պիր չօճուզըլա սէօյլէշիօր ամմա, քիմ օլտուգսունու պիլէմէմ, օլ գատար իշիթտիմ քի « աթընը ալ կէլ » տէտի : Հէման վէղիր տըշարը չըգըպ էմր էյլէտի. վէ իքի պին սըվարի վէ ալթը օղլու վէ մահուտ ճայիրէլէրի իլէ եօլա չըգտըլար. պիզ կէլէլիմ օղլան իլէ գըղա :

Օլատան աթլարա պինտիլէր, իւշ կիւն իւշ կիւն կիտիպ, աէօրտիւնճիւ կիւն թապ ու թումանլէրի գալմայըպ, Հասան տէտի. « սէվտիյիմ փէք պիթմայ » օլտում, շուրատա պիրազ իսթիրահաթէտէլիմ» . վէ օրատա աթլարտան էնիպ պիր ազ թաամ եէտիլէր. Հասան պաշընը Պէնկլի հանըմըն տիղինէ գօյուպ պիր ազ ույգույա վարտը. պիրտէ Պէնկլի հանըմ պագտը քի գարշըտան պիր թօզ պիւրիւյիւպ, ըիւղկեարտա թօղա գարշը վարուպ, թօզ իքի շալգ օլտուգտա կէօրտիւ քի փէտէրի վէ ալթը թանէ գարտաչարը արգասընտան իքի պէօլիւք սիւվարիյի կէլիլէր, ճան պաշընա սըշըրայըպ կէօղլէրինտէն եաշ կէտի, Գըղրն կէօղիւնիւն եաշը, Հասանըն եիւղիւնէ տիւշիւնճէ, Հասան կէօղիւնիւ աչըպ օթուրտու. « նէ աղլարօրն սէվտիղիմ» տէյիպ ա՛հ էտիպ Ֆէլէք այնէսինի սիյահ էյլէտիքտէ, հէմէն եէրինտէն գալգըպ օիլա.

հընը դուշանը պիտի անհապառ լինէ Ելվիտա
 էտիպ հէլալաշտը . վէ գըզը օրմանըն արատընա
 սագլատը . Հասան օլտուգտան ասքէրին եօլունու
 պէքլէտի . Գարա վէգիրէ ճայիրէ տէտի . « Իշթէ
 պու չօճուգ տուր հանըմ իլէ սէօլլէչէն » , վէգիրին
 պէօլիւք օղլու խասմինին իւզէրինէ կիւրգիւսիւ
 իլէ համլա էլլէտի . Հասան կիւրգիւսէ գարչը վէ-
 րիպ կիւրգիւ կիւրգիւսէ տօգանընճա, արասընտան
 աթէչլէր գահիր օլտու . կիւրգիւ կիւրգիւտէն գա-
 յինճա , Հասանըն արգասընա կէլմէսինի մէն ի-
 տէմէտի ամմա , չօգ զահմէթ չէքտի իսէ չօճուգ
 պէօլլէ դօւ մուհարէպէյէ բասթ կէլմէմիշ խտի ,
 նէ հալ իսէ մէն էլլէտի . պու քէրրէ սինկիւսիւ
 իլէ համլա իթտիղինտէ , անի տախի մէն էլլէտի .
 պիր քէրրէ գըլըճը իլէ համլա էլլէտի , հէման Հա-
 սան աթը տէփիպ պիլէյինին ալթընա կիրտի , պի-
 լէյինի էօլլէ սրգտը քի դըլըճ էլինտէն եէրէ տիւշ-
 տիւ . պու քէրրէ նէօլպէթ Հասանա կէլինճէ ճէ-
 նանէսի աշիը իլէ պիր կիւզ վուրտու քի աթ պաչը
 իլէ պէրապէր օլտու . հէման օ պիր գարընտաչը
 մէլտանէ կէլիպ անը տախի պտսըպ , վէրհասըլ
 ալթըղընը տախի եէնտի . պու քէրրէ վէգիր էմր
 էտիպ Հասանըն իւզէրինէ իքի պէօլիւկ ասկէր
 պիրտէն եիւրիւտիւլէր . Հասան Ալլահա նիյազ է-
 տիպ հէմէն գըլըճընը սըլըրըպ ասքէրէ էօլլէ պիր
 կիրիշ կիտտի քի կէօրէչլէր հէյրան օլտուլար . լա-
 քին Հասանը եէտի եէրտէն զալիմճէ վուրտուլար .
 Ագչամ օլտուգտա ճէնկի Փարիզ էլլէտիլէր :

Հասան Պէնկի հանըմա կէլտի աթընտան էնիպ

եարալարընը սարտըրաը , լաքին զայէթ զայիֆ
 տիւշտիւ . օրալարտա պիր մաղարա վար ըտը , պուն-
 լար աթլարըլլա օ մաղարանըն իչինէ կիրտիլէր .
 սապահ օլտուգտա կինէ Հասան աթընա պինիպ
 ասքէրէ գարչը վարտը . օ կիւն տախի ագչամ օլ-
 տու . Հասան զայէթ զայիֆ օլտու օ գատար քի ,
 աթտան ինմէյէ մէճալի գալմատը . զիրա օն իքի
 եէրինտէն զահլիմի իտի . նէ հալ իսէ գըզ Հասանը
 աթընտան էնտիրտի ամմա , Հասանըն սէօլլէմէյէ
 մէճալը գալմամըլ ըտը , հէման պիհուշ օլուպ եաթ-
 տը . գըզ Հասանըն եարէլէրինի սարտըլընտա ,
 կէօլլէրինտէն եաշ եէրինէ գան րէվան օլուր ըտը .
 սապահ օլտու Հասանըն ագլը պիր վարչա պաչընա
 կէլտի վէ կէօլլէրինի աչտը տէտի . « էյ պէնիմ
 սէվտիկիմ նէ աղէրսին , պէնիմ իշիմ թէմամ օլ-
 տու պէնի անլէրէ թէպիմ էթ տէ , սէն տախի պու
 տէրտաէն դուրթուլ , սէնի տէ էօլտիւրիւպ կի-
 տէրլէր » . գըզ Հասանա տէտի . « էյ պէնիմ սէվ-
 տիլիմ պէնիմ ճանըմ թէնտէ իքէն պէն սէնի օնլա-
 րա վէրմէմ » :

Ասկէր կէօրտիւ քի նէ կէլէն վար՝ նէ կիտէն ,
 վէգիր էմր իտիպ ասքէրլէր մաղարանըն իւզէրինէ
 եիւրիւտիւլէր , հէմէն Պէնկի հանըմ գըլըճը չէքիպ
 մաղարա գափուստունուն էօնիւնտէ տուրտու , գա-
 բունուն էօնիւնէ քիմսէ կէթիլթմէզ օլտու , պիր-
 տէ գըզըն փէտէրի կէլիպ տէտի « գըզըմ կէլ պէօլ-
 լէ իթմէ , սէնի պիր պէյ օղլունա վէրէյիմ վէ հէմ
 պունուն իշի թէմամ օլմուշ . ագչամա գատար եա
 եէրիշիը եա եէրիշմէզ , կէլ սէն պէնիմ սէօլիւմիւ

տիյնէ » . գըզ ասլա դոււլաք վերմէտիղնտէ վէզիր տիր զագէպէ կէլիպ « վուրուն շու գահպէյի » տէտի . ասկերէր գըզըն իւզերինէ համլա էթտի . լեր , գըզ կէլէսի հէլլաք իտէր իտի . ազչամ օլուպ կիւն գավուչունճա գըզ մաղարատան իչերի կիրտի Հասանըն աբը պաչընա կէլմիչ իտի , գըզա օ կիւն իքի քէրէ գահիմ կէլմիչ իտի , եարալարընը պաղլատը Հասան վէ տէտի . « սէվտիյիմ պէն կէլիր իքէն փէտէրիմ պանա փէրչէմին թէլինտէն իւչ թանէ գըլ վերմիչ իտի , պաչըն սըզըլըր իսէ սլու գըլլարը աթէչէ եագ պէն կէլիր եէթիչիբիմ տէմիչ իտի . գըլլար գօլումտա պաղլը տըր . շունլարը չէօզ տէ աթէչէ եագ պաղլալըմ նէ զուհուր իտէր տէտիքտէ , գըզ Հասանըն գօլունտան գըլլարը չէօզ սիւ պիր թանէսինի աթէչէ պըրագաը . պիր տէ օ կիճէ Գէօր օղլու եաթար իքէն վիճուտինի պիր աթէչ գարատը հէմէն գալգաը տէտի . շու պէնիմ աթըմը հաղըր էտին . Հասան բէք տարտա գալմիչ պէն կիտիպ եերիչէյիմ սիզ տէ արտըմտան թէղէլտէն կէլին » , Հէմէն Գէօր օղլու կիճէ իլէ եօլա չըգաը աճէլէ իլէ հայվայնը սիւրիւպ սապահ օլմատան օ մահալէ եերիչտի , կէօրտիւ քի պիր թագըմ ասքէր վար , ուսուլ ըլա աթընտան էնիպ պէքճիլէրին պիրինէ մատտէյի սիւալ իյլէտի . օ աախի պու ճէվապը վէրտի . « պու ասքէր Գարա վէղիրին ասքէրի տիր , Գէօր օղլունուն պիր օղլու վար ըմըչ կէլիպ Գարա վէղիրին գըզը պէնկի հանըմը այարթմըչ ալմըչ գաչմըչ , պիրտէ փէտէրինին հապէրի օլտուքտա արաընա տիւշտի պուրատա եէ .

րիշտի , պու կիւն իւչ կիւն տիւր գավկա իտէրէր լաքին չօճուք փէք զայիֆ տիւշտի , շու դարչըտա պիր մաղարա վար ծնուն իչինտէ տիր » տէյու նագլ իյլէտի . պունու իչիտիքտէ Գէօր օղլունուն կէօղինտէն եաչ կէլտի . հէման օրատան ուսուլ իլէ աթըր ալըպ սօղրու մաղարա էօնիւնէ կէլտի . գըզ այագ փաթըրտըսընը իչիթտիղի կիպի հէմէն գըլլըճը չէքիպ « սէն քիմսին » տէտի : Գէօր օղլու « հանը Հասան » տէտի . Պէնյի հանըմ « Հասանը նէ՞ եարաճագսըն » տէտիքտէ , Գէօր օղլու « պէնի օչաղըրտը վէ պէն ծնու կէօրմէյէ կէլտիմ » . գըզաըր աղնայըպ պունուն Գէօր օղլու օլտուղունու « պույուրուն պուրատա տըր » տէտի . Գէօր օղլու աթընտան էնիպ իչերի կիրտի , կէօրտիւ քի Հասան զայ ագըլ եաթըյօր . կէօղլերինտէն եաչ կէլտի ամմա պիրտիրմէտի , Հասանըն ագլը պաչընա կէլտի կէօրտիւ քի փէտէրի պաչը ուճունտա օթուրուր , լաքին սէօյլէմէյէ մէճալի եօգ իտի , կինէ կէօղլերինի գարատը , Գէօր օղլունուն եանընտա պիր ազմէհլէմ վար ըտը , օլ մէհլէմի Հասանըն եարալարընա սիւրիւպ թէքրտը պաղլատըլար . Գէնան ըլա Այվազ սայըր փէհլիվանլար կէլիպ եէթիչտիլէր . Վէղիր պիր թագըմ ատէմլերին մաղարա գաբուսունա կէլմէլէրինի կէօրտիւքտէ « էյ վահ պապասը կէլիչ պիզ արթըք եհնէմէյիզ , շիմտի պունլար եիւզ գատար օլմուչար » տէյիպ չէքիլտի . օ կիւն իքի թարաֆտան պիրպիրլէրինէ մուգապիլ տուրտուլար . էրթէ կիւն Վէղիր էմը էյլէտիքտէ , իքի պին ասկեր պիրտէն համլա էթտի .

լէր . շիմտի Գէօր օղլուտն արգատաշարընը պիր պիրինտէն ալըրմայրպ , հէփտի պիրտէն համլա իթտիլէր , օ կիւն Գէնան վէգիրէ րատ կէլիպ պիր վուրուշ իլէ էօլտիւրտիւ . պիրտէ ազչամ օլտուգտա ալթը գարտաշար պիր արայա կէլիպ տէտիլէր , « իշտէ պապամըղը էօլտիւրտիւլէր , շիմտի պու գահպէ իչիւն նէ ճանրմըղը ֆէտա էտէլիմ . մատէմ քի Գէօր օղլու կիպի խասիմ փէ , տահ էյլէտիը , կէլին սապահ օլմատան պուրատան կիտէլիմ » . պու խապէրի ասքէրէ պիւտիրտիքլէրի կիպի , ասքէր տախի ըիգա օլտու , օ կիւնէ սապահ օլմատան գաշարլար . պիրտէ Գէօր օղլու կէօրտիւքի նէ ասկէր վար նէ խասիմ վար , օլ տախի սէվիննինտէն տէտի . « գաչանը գօվլալմադ լաղըմ տէյիլ տիր » գըղը աթընա պլնտիգաիլէր , վէ Հասանը տախի քէպէլէրէ սարտըլար , օլ կիւն կիտիպ ազչամ պիր եէրէ գօնտուլար , Գէօր օղլունուն խաթրընա պու կէլտի քի գըղը պիր թէճըրիպէ իտէյիմ սահին աչղըմը ևօգսա տէյիլ մի տէյի տիւչիւնիւր'քէն , գըղա « գըղըմ իշտէ Հասան եօլտա , եարընա եա չըգար եա չըգմաղ կէլ սէնի պէն քէնտիմէ ալայրմ » տէտիքտէ , Պէնկի հանըմ « Հասան էօլտիւքտէն սօնրա պէն քէնտիմի հէլլադ իտէրիմ » տէտի խէ , Գէօր օղլու « գըղըմ սաղըն տարըլմա պէն սէնի տէնէմէք իչիւն սէօլլէտիմ ' տիւն եա վէ անրէթ դըղըմ վէ կէլինիմսին » տէտի :

Պիրտէ օրատան գալգըպ' ազչամըսը գուլէյէ տախիլ օլտուլար . հէման Գէօր օղլու շէհրէ աւամ կէօնտէրիպ պիր ուստա ճէրրահ կէթիլթտի .

Հասանըն եարէլէրի գըր'գ կիւն տէյիննէ էյի օլտու . Գէօր օղլու պիր հէյպէ ալթուն ալըպ Հասան վէ Պէնկի հանըմ իլէ շէհրէ կէլտիլէր : Հասանըն անասընա խապէր վէրտիլէր , անասը տախի շատիւման օլտու . իքի կիւն տիյնէնիպ , իւչիւննիւ կիւն տիւյիւնէ պաշարպ գըրք կիւն գըրք կիւն տիւյիւն էթտիլէր . գըրք պիրիննի կիւն Հասանը կիւլէյի գօյտուլար , օնտան սօրա էօլիւրլէրինի կեահի վալիտէնին եանընտա , կեահի Չամլը պէլտէ զէվգ ու սէֆա իլէ կէլիլտիլէր :

Գէօր օղլու հիքեայէսինին թէմամ վէ թէքմիլի տիր :

ԽԻԹԱՄ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0835122

